

تثیج ح: موس لصف

زاک ترا

- ی لوصا ثحابم رد زاک ترا هاگیاج
- زاک ترا تثیج هلدا
- زاک ترا هجرد

نووی لوصا تاملک رد زاګ ترا

ندرم مَد یسک ؛میرادن هریس و دی آیم شیپ مه مک اَاقافتا هک تساهانرَوَد ،زاک ترا م هم دراوم زا یکی ار عرف ،دینزیم ار شفرح ی تقو هک هدرک یراک اه نیا اب عراش اما دراد مه رمخ ،دراد سجن بآ ،تسا تسای دراوم .دینزیم فرح دراد وعرشتم نهذ دنیبیم .[5]دوشیم لاعف شنهذ دنیبیم ،دینکیم حرطم عرف ات تسای دراوم اما .میسرپب عجرم زا میورب دیوگیم ؛دنادیم دنیبیم ،دیوگیم ار عرف ات

دناوتی م هک دنیبیم ؛دوشیم لّاعف شنهد دنادیم عرش زا هک یزیچ نآ اب دنیبیم ،دینکیم حرطم ار دنکب فشک ار عراش رطن.

تّنس؛زاک ترا

یکی ،هعرشتم هریس.دیوگب دیاب مه زاک ترا رد ،دیوگب هعرشتم هریس هب عچار هچ ره اّرهظ یفشاک ،تسا فشاک رگا .تسا فشاک دیوگیم ؟اه نیا و عامچا و لقع زا ریغ ؟تسا هلدا زا رگیدی ،هریس اما .دراد ناسل ،تّنس .دیآیم رد تّنس یهدر رد هک تسا یفشاک ،هن ای ؟تسا یمچنپ هک تسا .دشاب هتشاد یعرش ناسل کی هک تسین روط نآ

هدش دراو ،عراش هیحان زا سوسحم رما کی ،وا یازا رد هک تسا نیا رطاخ هب ؟هریس میوگیم ارچّالّصا عراش انعم نیا هب شای ناب .دنروط نیا هعرشتم مینیبیم میراد .میرادن نامّسواح و رعاشم رد یم قرف نی،دنونشیم همه ،دنزیم فرح شدوخ عراش تسا یهاگ .نکړپ تشم ،سوسحم یناب ؛تسین دنک.

تّنس یناعم

زاک ترا میوگب هک درادن یعنّام چه،میریگب تسا ماما رطن هک فوشکم یناعم هب ار تّنس رگا .دن افشاوک اه نیا یهمه نوچ ؛تسا تنس اه نیا یهمه .تنس و هریس .تسا تنس

مالک ینعی ؟ هچ ینعی تّنس زا روظنم ،تنس و باتک میوگیم هک ام .تسین نیا ،حالطصا اّم رد اذل .مالسلا مهیلع نی موصعم مالک مه نیا ،تسا هللا مالک هک نآرق لابق رد .[6]سدقم عراش یلیخ .عراش مادقا زا فشاک هن ؛تسا عراش رطن زا فشاک ،هریس .دوشیمن باسح تّنس،انعم نیا ریغ مادقا،هریس؛میهدب تبسن عراش هب یرشابم تروص هب دوشیمن ار هریس.دنکیم توافت .دراد مه یمزاول میقتسم ریغ ،هدرک یرگیدی اهراک کی عراش ینعی.تسا عراش میقتسم

،تنس هب یعطق قرط زا یکی ناونع هب هکلب لقتسم یتجح ناونع هب هن زاک ترا باتک نیا رد [1] هانلّصاً ام یلع اّی رج لاقی نأ یغب نی یّلا و:ةنسل یل قرطال میسقت :دوش یم یسررب و ناونع نی:مسق تاذ اه یلإ لاصی الة یلهأ اهل یل قرطال نإ:ةجحل ثحابم یف

1-ةیعطق .

2-ةیعطق ریغ و .

یلع اهم ییقت و اهصحف و ،هجح و هتّلدأ سامتلا و اهنم مهملا ءارق تسا نمّ دب ال ماسقأ اهنم لكل و نراقم ساسأ

:ةتس اهمهأ اماسقأ اهل اوركذ دق و:ةیعطقال قرطال

1-رتاوت مال ربخل .

2-هرودصب عطقال بجوت نئارقب فوفحمال ربخل .

3- موصعملا يأرنع فشاكلال عامجلال 3-

4- هيف موصعملا يأرنع فشاكلال عالقلعلا ءانب 4-

5- اهيف موصعملا يأرنع ةفشاكلال ةعرشتملا ةريس 5-

6- (188ص ؛ نتملا ؛ نراقملا هقفلال يف ةماعلا لوصألا). ةعرشتملا زاكترا 6-

194 ص، نتملا، نراقملا هقفلال يف ةماعلا لوصألا [2]

تيجح و زاكترا دروم رد ىثحب زىن 237-250 ص، 1ج، لوصألا نايب باتك رد باتك نىا رب هوالع [3]
تسا هتفرگ تروص نأ

سرد ىهسلج رد رضاح ناسود زا ىكى تارابع، دش هراشا الاب رد هك ىتاكن و باتك نتم [4]
ىم نىنچ ىغالاب موحرم. تسا دوهشم زىن املع رگىد تاملك رد عدللا مدع و هريس هب دانتسا. دوب
يف ةيعرشلال رومألا ماكحتسا و عرشلال ميلعت وه أ ؟ ناهذاللا يف زاكترا لا أشنم وه ام : دسئون
مهؤانب وه مأ ، ةعطاقلا ةجحللا وه اذهف نذا ؟ ةعيرشلال ردصم نم دي نع ادي اهل مهيققلا لجأل مهتازكترم
هيلع و ؟ هرابتعا بسحب ةراذق اهنأ ىلع عراشلال نم ةساجنلا رمأ اوقلل دق و ، كلذل ىلع مهتاراذق يف
لهأ نم قال فيكف ، نيئطخم اوناك نإ و ، اضيأ ةجحللا كلذف مهيققلا يف نيبيصم اوناك نإ
يف مكحتسي شيحب مههابتشا ىلع سانلا اوكرت نأ قلخللا ةاده و ةعيرشلال ءانمأ و ةمصعلا
اذه نع مهفرصت ةمئاق قحلا ىلإ ىدهلا و عدلل موقت ال و ، ةريثك بابوبأ يف ديدج عرش مهنهذأ
و مهنهذأ يف زكترملا فالخ ىلع مهلمع رقتسا ءنأ بهو ؟ بابوصللا ىلإ مهيدىأب ذخأت و لالضلا
و مهادهل نيرمشملا قلخللا ةادهب قيللي لهف ، هب مازتللا مدع ىلع ةيعطقللا مهتريس ترمتسا
زكترملا فالخ ىلع مهليل و مهراهن يف نولمعي مهوكرت نأ ةلللا ةعاط ىلع مهضورت و مهليمكت
وأ يرجتللا ثب ىلإ مهفانصأ و مهلايحبأب سانلا عيجم اوملسي و يعرشلال مكحللا نم مهنهذأ يف
اذكه ام ؟ هباقع

مدع دروم يف ةيعرشلال لوصألا ىلع ناك نإ فالخللا ىلع هنوك ىغدي يذلا سانلا لمع نإ : لوقن م
و ، جرحلا ىوعد ىلع مكلتللا يف لبق هانبي امك فالخللا ىلع الم سلف ، ةساجنلاب زجنملا ملعلا
عم وأ ، الصأ اهل عفارلا ضرع مدع و لمعلا نيح تاساجنلا توبثب يليصفتلا ملعلا عم ناك نإ
كلذل انلق أنأ بهف ، لماعلا صخشلل ءالتبالال حم نع هفارطأ ضعب جرخت ال يذلا يلامجلال ملعلا
ةطفح و نيذلا ةلمح ءاملعلال قح يف هلقن فيكف ، مهتاقبط و مهلايحبأ يف نيغرشتملا ماوع يف
ةيهقفلال لئاسرلا ؟ ةديذللا لايحألا و ةلواطتملا نورقلا يف دتاهم مهيف نكي مل أ ! ؟ عرشلال
(170 ص ، (يغالبلل)

ات و دىنعى ؟ دىلئاق ىقرف ، هعرشتم هريس و هعرشتم زاكترا نىب امش ، دىشخبب : لاؤس [5]
؟ دىنادىم ىكى اى دىنادىم

نكمم مه زاب ، دش هريس رگا اما ، دشابن مولعم هريس زونه ، دشابن دوشىم زاكترا : تجهب هللا تىآ
باتك ، تجهب هللا تىآ هقف سرد). دننكىم ار راک نىا الم. هشابن راک رد زاكترا تبحصتسا
(178 هسلج، جحللا)

يبنلا رمأ حالطصالا اذه أشنم و (هريقت وأ هلعف وأ يبنلا لوق ءاهقفلال حالطصا يف ةنسلال) [6]
ىلإ اهتبس ننع ةدرجم قلطت امنىح ةنسلال ةملك تبلغف هتسن عابتاب هلا و هيلع ةلللا ىلص

كلذ ناك ءاوس هلآ و هيلع ؤلللا ىلص يبنللا نم ماكحألا نم مكح نايب نمضتي ام صوصخ ىلع دحأ
امأ .ماكحألا نايب ىلع ريرقتلا و لعفللا لدي ام ىدم ركذ نم يتأيس ام ىلع ريرقت وأ لعف وأ لوقب
لوق ىرجم هلوق يرجي تيبللا لآ نم موصعملا نأ مهيدل تبتث املف صوصخلاب ةيمامإلا ءاهقف
لوق لمشي ام ىلإ ةنسللا حالطصا يف اوعسوت دقف عابتالا بجاو دابعللا ىلع ةجح هنوك نم يبنللا
وأ لعف وأ موصعملا لوق مهالطصااب ةنسللا تناكف) هريرقت وأ لعف وأ نيموصعملا نم دحاو لك
(٦١ ص ٢٤ ؛ (نايلىعامسا عبط) هقفللا لوصأ) .(هريرقت

لی بس ریغ عبتی «یهی آ.۱
»نی نوم و مالا

هسفن یلع ناسنالا لب« یهی آ.۲ »هیری صب

[illegible]

هيا تلالد مدع

دن کب فی طلت ، تایناسفن رد ار شای لصا هزیگنا نآ دن اوتی م ناسنا : دیامرفی م هفی رش ی هی آ نوچ
تسد زا ، ار ترطف نآ «[\[4\] وناډوئی هاوټا](#)» لثم ، هی وناث تاه یوشت اب دیای ب هکنیا ولو ، دمهفب و

سفن اب ، ار ماهلا نیمه دیای ب شدوخ دن اوتی م یلو «[\[5\] اهاووقت و اهرؤجف اهمهلأف](#)» . دریگب شدوخ
رد تریصب ینعی تریصب . ار همهلُم سفن نآ دن کی م فیعضت ، هرام سفن . دنک فیعضت هرام
یاهزیچ زا ، تاکردم زا هدرک یقلت هک ییاهزیچ نآ هب ینعی ، تریصب هن ای ؟ شدوخ تامادقا
؟ متفرگ هچ عراش زا نم هک دمهفی م ینعی «[قَریصَب وسَفَن یلَع ناسنإل لب](#)» ای ؟ ینوری
تسین فاص یلیخ ؟ هن ای دریگی م مه ار اچنآ ای نی

«وتَلکاش یلَع لمُعَی لُک لُق» ی هی آ.۳

لَب « نآ رب قبسا ، ءافخ رظن زا یتح دیاش هلکاش هم لک «[\[6\] وتَلکاش یلَع لمُعَی لُک لُق](#)»
وا هب هک دراد ار یه اگآ زا یاهل حرم کی قریصب هسفن یلَع . دشاب «[قَریصَب وسَفَن یلَع ناسنإل لب](#)»
علطم شدوخ هلکاش رب مه شدوخ هک درادن یتلالد «هتلکاش» ، هفی رش ی هی آ رد اما . دهدی م تبسن
تسه شدوخ یارب یتح رتی فخم یزیچ کی هن اک . تسنا

یلَع لمعی لک « ای ، «قریصب هسفن یلَع ناسنإل لب» ای ، «نینمؤملا لیبس ریغ عبتی نم» الاح
کی نآلا اسب هچ . تسنا بوخ دشاب مه تالم تحم ولو ، دوشب یروآع مج اه نی لا ثما و ، «هتلکاش
اه نی رب لالد تسنا یارب دیای ب شن هذ یبوخ ریرقت ادعب یسک کی . مینک لاکشا ، دیای ب ریرقت

وهفّ احی بق نوملسملا هآر ام .۴ «حی بق هللادنع

دان تسنا یتیاور کی هب وهق و وکابنت میرحت ثحب رد ، هیسو طلال دئاوف باتک رد یلماع رح خیش
هک دندرک

هآر ام لاق مالّسلا هیلع هنع لوصلأا ۀیاهن یف ۀمالعلا لقن دق
[\[9\]](#) [\[8\]](#) [\[7\]](#) حی بق هّللادنع وهفّ احی بق نوملسملا

هن ، حی بق هّللادنع وهف دن یامرفی م اما . درادن یعنام نی . ابوخ یلیخ ، تسنا بوخ ، شحب ثیح زا
دردان همزالم ، تمرح اب ، دراد تاجرد ؛ تسنا حب بق حب بق ، تسین شُرْب حب بق ؛ ماح هّللادنع وهف

«هلدع لوقعلا فرعتُ سایق» تی اور.۵

هانیراجت امل ۀعماج تاملك ترصتخا امل كئئابآ قحب ډیشرلا لاق م
میحرلا نمحرلا هّلل م سب - بتكف ساطرق و ۀاودب یتأ و معن ع لاقف
یلَع ۀمألا عامج وه و هیف فال تخا ال رمأ ۀعبرا نایدألا رومأ عی مج

هياغلا يه و اهيلع عمجملا رابخالا و اهيللا نورطضي يتلا ةرورضللا
عامجا وه و ةثداح لك اهنم طبنتسملا و ةهبش لك اهيلع ضرورعمللا
هلهأ حاضيتسا هليبسف راكنالا و كشلا لمحتحي رما و ةمألا
اهيلع عمجم ةنس و اهليوأت يلع عمجم هللا باتك نم ةجحب هيلحتنمل
و ةمألا ةصاخ عسي ال و هلدع لوقعلا فرعت سايق وأ اهيف فالختخا ال
امف ديحوتلا رما نم نارمألا ناده و [10]هل راكنالا و هيف كشلا اهتماع
رما هيلع ضرعي يذلا ضرورعمللا اذهف هقوف امف شذخلل شرأ و هنود
هباوص كليلع ضمغ ام و هتيفطصا هناهرب كل تبت امف نيذلا
يتلا ةغلابللا ةجحلل يهف ثالثلا هذو نم ةدحاو دروأ نمف هتيفن
ءاش ولف ةغلابللا ةجحلل هلفل لق -هيبئل هلق يف هللا اهنيب
[11]نبيعمجا مكادهل

هعيش بتك رد هكنيا ناوئع هب اما تشادن دنس هتبللا هك هيلع هللا مالس مظاك اماما تياور نأ اي
افرص لقع ينعي ؟ هچ ينعي «هلدع لوقعلا فرعت» . «هلدع لوقعلا فرعت سايق وا» ، دوب هدمآ
نامه باسح هب لدع ينعي ، «هلدع» ؟ هعرشتم لقع ينعي لقع اجنيا هن اي هيلقع تالقتسم باب زا
؟ [12]دنراد شتانايب و عراش تاداشرا زا هك يكررد

عراش تانايب «يونعم قاي س» ٦.

قاي س

روهظ ، دنوشن هلمج و دنيان رد درفم زا تاملك نيا ات. دنراد يظفل تلالذ ، تاملك دنيب
، دشاب رتي نالوط هلمج؛ دشاب رتشي ب ، تادرفم يه دناماس هچ ره ، بخ . دش دهاوخن ققحم يقيدصت
كي . دش هفاضا نأ هب مه تالمج ، دمآ رگا الاح . تسا رتشي ب هديوگ دارم زا شتتيفشاكي هنيمز
لد اب ناسنا ينعي ، دوشي يوقا ، تيفشاكي هنيمز ؟ دوشي هچ دش هلمج ات ٥ . دش هلمج ات ٢ ، هلمج
ظافلا يمي هديودحم نيا ، تسا نيا شدارم هك دهديم تبسن هديوگ هب يرتعمج .

روظنم ؛ هيلاح نئارق هب دشاب فوفحم هك دشاب يظافلا ينعي . دينك هفاضا نأ هب مه ار تتيقي
هديوگ ي صخش للاح فرص . تسه مه عوضوم و مكح بسانت ، تسه مه هيقطنم يتح ، هيلاح زا نم
مه هچ ره . ديمه فيم اهزيچ يليخ وابللاطم بسانت زا امش ، دينكي مزاربا هك مه يبللاطم . تسين
فشك ار اهزيچ يليخ ، ايقطنم وا راتفگ و وا دارم ياههفلؤم بسانت زا دروايم بلطم رتشي ب
دينكي م .

كي هب دشاب فوفحم ينعي-دشاب الاب مه شتتيقي و دورب الاب شمم يظافلا كي يتقو
لباق قاي س مان هب دنكي م اديپ يزيچ كي امش -تسا يوق ملكتم دارم تيفشاكي رد هك ينئارق
م. مالك قاي س ديوگيم؛ شرتسگ .

تسررد يتقو دنيبي يهاگآ لاصا . ملكتم دارم فشك رد تسا يمه رايسب رصنع كي ، قاي س
نيمه ، فورعم يظفل زاجم. دوشي م ضوع شيانعم آللك ، درفم يهلمج كي ، دينكي م هاگن ار قاي س
ريغت دسا درفم يانعم ديروايم ار يمري ات . يمري ديوگيم دعب ، ادسا تيأر ديوگيم امش . تسا
درک .

هديوگ دارم فشك رد قاي س تتيقو

هتشاد دُغ کی رگا زیچ ره دینی بَب؟ تسا یوقا فشک رد قایس ارچ ؟هدرک راک هچ قایس الاح بخ ،نوتس و فیدر .دراد قرف نوتس و فیدر اب ،^[13]لودج .دهدیم نآ هب دُغ ب ۴ ،۳ ،۲ دی آیَم قایس ،دشاب هدرآ دیدپ ار وا زیچ ود ،دنزیمن فرح **کی** ،لودج یهناخ کی ینعی .تسا یدعب ود ،لودج اما .تسا طخ کی .تسا مهم نی ؛تسا هدوب برض لمع مه ،هدوب ۴ مه ،هدوب ۶ مه .تسا هدش نی ۴×۶ دیوگیم .تسا

هناخ ات دنچ .هه رد هه رد هه ،دیریگب رظن رد بعکم کی .دیریگب رظن رد یدعب هس ار لودج نیمه الاح
ی بی کرت دیناوتیم یهاگ .صاخ لمع کی اب مه نآ ؛تسا زیچ هس ،شاهناخ ره نآلا بعکم نیا ؟دوشیم
مالک دیمهفب هکنیا نودب ینعی !دنکیم قرف ردقچ .یموس نآ یهفایضا هب ،نآ رد برض نیا ؛دینک
کی هب یتقو ،دهدیم بعکم یتقو .دهدیم امش نهذ تسد هب ،روحم هس اب بعکم کی ،قایس برحاص
ی لمع نآ اب دریگیم رظن رد ار زیچ هس ،ناتدوخ ترطف ،ار زیچ هس امش ،دوشیم هجوتم بعکم هناخ
یهفایضا هب آما ،نآ رد برض نیا .دنراد هطبار ات ود ات ود .دشاب هتشاد دناوتیم ادج مادک ره هک
یموس رب میسقت ،وا رد برض نیا .یموس

ملاحظات

[14]

هک یی اهاباتک ،دینی بَب .دَنن کی م تسرد ماطن کی ؛دَنن کی مَن تسرد مَضَمَ رما کی مه اب ،تادرفم
زا رپ ،تسا سدع زا رپ هک ی تکاپ کی .تسا مه رانک .دَنن کی مَن تسرد ماطن ،دینی چی م هسفق رد
،مالک تادرفم .مالک تادرفم فالخ هب .دنامه رانک ؛دَن مَضَم ولو ،دندرکن تسرد ماطن ،تسا ای بول
،دنتسین مالک اما ،دَن مَضَم مه هب اه نیا .دیزَبَرَض ،رقب ،ناسنا دی وگب هک دنتسین روط نیا
دندرادن مه قایس

تلاش‌گ

مہر طرف بلالطماہ نیاولو-تسا نیاشیانہم، تلالتشگ، [15]تلالتشگ: دندراد ثحب کی اہیآل
، لکھک- دندروآیم شیارب لیصفت، دندنزیم فرح، دندربیم شیارب مسا اچ اچ ار مادک رہ یلو، تسہ
، اچ اچ عومچم رب تسا دئاز یزیچ

ءازجا اب لك مطبار عاونا

کی رد. میدرک تب‌حص‌نیمه‌ه‌ب‌ع‌ج‌ار‌ی‌ت‌دم -من‌ی‌ب‌ب‌ار‌ان‌ب‌م‌ن‌یا‌ن‌م‌ه‌ک‌ن‌یا‌زا‌ل‌ب‌ق‌ل‌و‌ص‌ا‌ه‌ث‌ح‌اب‌م‌ر‌د
ل‌ک. ت‌س‌ا‌ر‌اک‌ز‌ا‌ی‌ش‌خ‌ب‌ن‌یا‌ا‌ما، ر‌س‌ال‌اب‌ا‌ن‌ج‌ال‌ا‌ل‌ک‌ل‌ا‌س‌ی‌ل‌ه‌ک‌م‌ی‌ر‌اد‌م‌ه‌ل‌و‌ب‌ق، ت‌س‌ا‌ت‌س‌ر‌د‌ا‌ض‌ف
و‌چ‌ی‌پ»، ه‌ن؟ ر‌س‌ال‌اب‌ا‌ن‌ج‌ال‌ا‌ل‌ا‌س‌ی‌ل‌ش‌ل‌ک، «ه‌ر‌ه‌م‌و‌چ‌ی‌پ» ا‌ما. ر‌س‌ال‌اب‌ا‌ن‌ج‌ال‌ا‌ل‌ا‌س‌ی‌ل، «چ‌ی‌پ‌ا‌ت‌و‌د»
ه‌ک‌م‌ی‌د‌ر‌ک‌ت‌ب‌ح‌ص‌ن‌آ‌ه‌ب‌ع‌ج‌ار‌ز‌ور‌ن‌ی‌د‌ن‌ج‌م‌ع‌ا‌و‌ح‌ی‌ح‌ص‌ث‌ح‌ب‌ر‌د. د‌ه‌د‌ی‌م‌م‌ا‌ج‌ن‌ا‌د‌ر‌اد‌ی‌ا‌ه‌وال‌ع‌ر‌اک‌کی‌«ه‌ر‌ه‌م
ی‌ق‌ر‌ف‌ه‌چ‌ی‌ل‌ال‌ق‌ت‌س‌ا‌ر‌ث‌ک‌ا‌و‌ل‌ق‌ا‌ب‌؟ ت‌س‌ا‌ر‌وط‌ه‌چ‌ی‌ط‌اب‌ت‌را‌ر‌ث‌ک‌ا‌و‌ل‌ق‌ا‌؟ ت‌س‌ا‌ر‌وط‌ه‌چ‌ه‌ال‌ص‌ب‌ی‌ک‌ر‌ت
ی‌ط‌اب‌ت‌را‌ر‌ث‌ک‌ا‌و‌ل‌ق‌ا‌ا‌ما. ر‌س‌ال‌اب‌ا‌ن‌ج‌ال‌ا‌ل‌ا‌س‌ی‌ل. ت‌س‌ا‌م‌ام‌ض‌ن‌ا‌م‌ه‌ی‌ل‌ال‌ق‌ت‌س‌ا‌ر‌ث‌ک‌ا‌و‌ل‌ق‌ا‌؟ د‌ر‌اد
د‌ر‌اد‌ش‌د‌وخ‌ی‌ار‌ب‌ی‌ز‌ی‌چ‌کی. ر‌س‌ال‌اب‌ا‌ن‌ج‌ا‌ب‌د‌ن‌ک‌ی‌م‌ق‌ر‌ف‌ه‌ک‌ت‌س‌ا‌ی‌ز‌ی‌چ‌کی، ل‌ک‌د‌ی‌و‌گ‌ی‌م

۵. ہن ؟رگی دمہ ہبّ مضمّنم اّج اّج یاہو وضع الّ س یل ،ناسنا ندبّ اّعقاو .تسا نی مہ کی ناگرا بی کرت رانک وضع ات ۵ ہک تسین روط نیا .تسا وضع ،وضع می وگی م اّذل .شدوخ یارب تسا یزیچ کی ندب ہگن ار رگی دمہ .تسا نواع وحن کی ،تی وضع .تسین مامضنا ؛مامت وّلک دوشب ،دندازگب مہ ببس بلق راک نامہ ،دنکب راک بلق ،دنامب ہدنز ندب نیا دوشیم ببس تسد نی مہ .دندادی م .دندار ،رگی دمہ یاقب رد لماعت .دنامب ہدنز تسد نیا دوشیم

تاملک «مِماظن» و «یونعم قایس» لوصح م؛ زاک ترا عراش

هَب ار مالک دافم هکنیا رد تسا رت مِمرگلد مدآ و تسا یوقا شت یفشاک، قایس هکنیا زمر الاح یرکف مِماظن کی، لودج کی شدوخ بطاخم هَب قایس هکن تسا نیا لامتحا کی، دهب تبسن هدنیوگ «ضعب یلا اهضعب یدهی» یاههفلؤم اب دنکیم اقلا مّظنم.

رت هدرتسگ هچ ره قایس نوچ، میریذپب ار فرح نیا رگا؟ تسا اروهظ یوقا، دراد قایس یتقو روهظ ارچ، شای تفاب مه، شای ننگ مه، رتشیب مِماظن. ده دیم بطاخم نهذ هَب رتشیب مِماظن اب رما کی، دشاب رگا. دی آییم زاک ترا رد انعم نی مه. دندایز، فشاکیاههفلؤم نوچ. تسا رتشیب دارم زا، شت یفشاکی عومجم زا، عراش یهلمج کی زا هن، هعرشتم هکن تسا نیا، زاک ترا تیجج لیلد، دشاب تسرد فرح نیا هکن یباتک کی نآلا. دندرک ادیپ **یونعم قایس** کی، دنداد لد و دندی نش عراش زا هکن یاهلمج اهرازه عومجم، دادیم مِماظن ترابع کی رد، قایس هکن روط نامه اما، دندادن، دشاب هتشاد بابوا و لوصف [16]. تسا هداد هعرشتم نهذ هَب یونعم قایس کی، عراش تاملک

هاگ آدوخان، ده دیم لد دنکیم هجوت نآ هَب، دیریگی مِمرظن رد امش هکن ار هدنیوگ کی تاملک عومجم نآ یهاگ هتبالا - دوشیم لقتنم امش هَب وا، لودج کی، یرکف بوچراچ، کلسم، مارم، یرکف مِماظن کی یگنر، دراد یّمش، دراد ییوب کی یمالک ره؛ دنناوتیم مه مالک کی زا دنداد رتشیب تناطف هکن ییاه شم مارم؟ تسیچ شکببس، تسا روط هچ نیا هکن دنمهفیم، دنکیم زاب ناهد، دنزیم فرح هکن نی مه. دراد بطاخم ینعی، زاک ترا - دراد زاین اه نیا زا شیب زاک ترا یلو دراد ار شدوخ صاخ یاضف کی نیا. تسیچ مِماظن نآ، وا مالک هَب سنا زا - دراد ناسل اهدص، عراش زا. تسین مالک کی - مالک اههه زا ملکت م کی [17]. تسین هاگ آ شدوخ ولو هتسب شقن شنهذ رد وا مارم و یرکف

فیلدنم یبوانت لودج

امش. تسیچ اچ نآ هکن دینکیم شفشک یرگی د زا دیراد ماهبا یرادقم رگا مّظنم مِماظن کی رد امش، داد هئارا ار یمیش لودج [19]. یسور فیلدنم یتقو. ار فیلدنم [18] یبوانت لودج نیا دینیبب هن، درک نیعم ار شیاچ. دوب یلاخ لودج یهناخ ات تسیب کی دزن زونه مِمرظن هَب وا یهئارا نامزّال صا وا. تسا مه م لودج نیا ردقچ دینیبیم. [20] دش فشک رورم هَب اما، دوب هدش فشک هن تشاد مسا رد، میرادن ار شایعی ببط رگا یتح. دینک شایادیپ دیرگب. دشابن دوشیمن، میراد تفگی م، تسه هناخ، هناخ نیا دیوگی م نم لودج نیا نوچ؟ ارچ. مینک شایادیپ میناوتیم هاگش یامزآ الاح. دش مامت، تسا نیا شا [21] یمتا ددع میوگی م، مه دب امش تسد هَب میناوتیم نم ار شیاوتحم مه دیه اوخیم. تسا شایم تا ددع نیا دیوگب، دینک شایادیپ دیرگب تعی ببط رد دیورب دیه اوخیم. تسا یلاع یلیخ نیا. دش مامت لودج یلو. دیه دب ناشن ار نیا، یاه تسه تفاکش اب هاگش یامزآ رد. تسه تروص نیمه هَب اه نیا دیوگی م دراد هکن هدیسر یمِظن هَب وا ینعی.

قیقد رایسب لزاپ؛ زاک ترا

هاگن ولبات نیا رد یتقو. هدیچیپ هنیمز سپ اب قیقیقد و فیرط رایسب تسا ییاهولبات دیدی هکن دینیبیم ار ییاهزیچ، دیوشیم رتقیقد هچ ره اما. دینیبیم یلکش کی زا ییامش کی، دینکیم هَب، لزاپ؛ تسا هتفرگ رارق شدوخ یاج رس قیقیقد یزیچ ره و، دشاب ولبات نیا رد دشیمن ناترواب لّوا و فیرط و قیقیقد تدش هَب نوچ یلو، دراد رارق، ام مشچ یولج ولبات رد یمِظنم لزاپ. تسین هتخیر مه

ار نی اناهآ میوگیم آدعب ،میدرگرب میورب دیاب مادم .دیآیمن تسد هب هاگن کی اب ،تسا یّنف یتقو اما ،میدروآ تسد هب دنیوگب یاهدع تسا نکمم اهتشگرب و تفر رد .دیوگب هتساوخمی هن دنیبیم،دندنکیم دمآ و تفر رتشیب

نآ هب یّتم ،نفرنی صصختم دیاب ؟هن ای دیدی منادیمن ار اهیراکی شاک یضعب ای اهشرف یضعب یفلتخم یاهتشادرب .تسا تخس شن دروآ تسد هب ینعی .تسا هدرک راک هچ دنمهفب ات دندنزب لژ الثم .یعوضوم لیلحت؛دندنکیم ادیپ تاکرتشم دندیبیم دنوری رتولج هچ ره اما .دندراد مه نآ هک دنوشیم عطاق ،دنوریم رتولج هچ ره وا یاهدراگاش ،دوب هداد لّوا زور یسک کی هک یتالامتخا یایاوز و هشوگ رد مه زاب .دندرک تقد نوچ ؟اچ .تسین تسرد رگید نی .تسا طلغ وا لامتخا شخب هب دندنکیم تشگرب و تفر ،دندنکیم ثحب رتشیب هچره اما.دندراد یتافالتخا ولبات نآ قیق دایز ناشتاکرتشم ینعی .دنوشیم رتکیدزن هداد رارق مظن نآ هب ار ولبات هک یسک نآ دوصقم [22].دوشیم رتمک ناشهیف فلتخم ،دوشیم

رگا ،دراد کالم ؛تسا دسافم و حل اصم عبات ،ماکح - تسا هیامام عامچا - هک دیریذپیم امش رگا ره اه نی هک دیوگب دیناوتیمن ،تسا قاطالال یلع میکح ،نتم ات رازه نی.فلؤم هک دیتفریذپ تیّجح زا ،مهف زا ،کرد زا ار لقع ناوت یم .دنوشیم کی دزن تمکح هب ،دندنک راک رتشیب هچ تخادنا ،دراد هک یاینطاب

ار یلبق حول ، دنتشاد راک نآ اب هک دعب .دنتشونیم اهحول یور ار ریواصت ،ار تابوتکم میدق رد نیرتی صصخت زا یکی ام.نامز .دنتشونیم یزیچ کی یلبق حول نآ یور ،دندرکیم کاپ دنتسشیم هعفد ۲-۳ یاهتشون نآ یتح و تسا هدش هتشون راب دنچ حول نی یور دنمهفب هک تسا نی اهنف نالف ابّال بق دنیوگیمن ناشدوخ صصخت اب ،دراد یرهاظ کی ،حول نآلا .دنروآیم تسد هب ار شلبق نی صصختم هک تسه ییاج ،هدش کاپ یلبق حول نآ یتقو .تسا هدوب هدش هتشون حول نی یور طخ دوصقم ،ار اوتحم مک مک ،دنتشگرب و دنتفر مادم یتقو اما .دندنکیم فالتخا نآ یور رب نف تسد هب نآ زا دیناوتیمن یزیچ چه و هدش کاپّالماک هک مه ار ییاج نآ ،دندروآ تسد هب ار هدنیوگ .دنسریم عطق هب هکلب و دندنزیم سرح،دنروایب

هیعرش هلدایهّیم ازتلالیلام.۷

[[[23]]] [[[[[23]]]]

نی زا یلیخ ،زاکترا هک منکیم ضرع نم هک نآ .دراد یمازتلا لولدیم ،یمالک ره هک تسا یبوخ فرح هچ امش تسد ،لصاح .«درفمُدرفنم» ،تسا «درفمُدرفم» ،یمازتلا لولدیم ؛تسا نی،تسا رتیوق هلدای هک تسا نی نم ضرع .تسین نم ضرع نی؛یمازتلا مه ات رازه هد ،یقباطم ات رازه دیوگیم ؟دیآیم ره؛هن.ات رازه دش،صن ات دص هک تسین نیمه طقف تیکم دّدت ،دش ددعتم هک نی زا دعب بلاطم نی یاههناخ اب مارم کی ،دیشکب طخ «کی» ریز ،ماطن کی .دنکیم تسرد لودج کی ،دوشیم دایز هچ .دراد هناخ اما ،تسا لودج کی ،تسین زیچ ود ،لودج .لودج

کیناگرا

یراکمه رگیدمه اب هک دراد وضع اما ،تسا ندب کی دیوگیم ؟ کیناگرا یاضعا دیوگیم روطچ ناهد نیمه ،دراذگیمن شناهد رد ار اذغ دروآیم الاب ،دراد تسد .درادیم هگن هدنز ار ندب نی و دنکیم زورید یاذغ زا ؟تسا هدمآ ینامز هچ درادیمرب ار اذغ تسد نی نآلا هک یاهوق نیمه بخ. دروخیم دوجیم دسریم یتقو دیوگیم .دروایب الاب ار همقل تشادن سح شتسد نآلا ،دوب هدرخن اذغ زورید رگا

الاب ار نیا درادن سح تسد رگید ،اه نیا رگید هک تسه شیارب یگنسرگ ردقنآ ای دوشیم ضیرم یاذغ تسد نیمه ،هدروخ اذغ شپ زور دنچ .زوریپ ،زوری د یاذغ لام نآلا سح دوشیم مولعم .دروایب نیا بخ .دشاب هتشاد ار سح تسد نیا هرابود مه ادرف سپ هکنیا یارب ،دراذگیم نه رد ار دیدج همادا ،«کی» نیا هکنیا یارب ،دننکیم یراکمه مه اب شیا ههفلؤم ؛تسا ندب کی ینعی ؟هچ ینعی دننک نیمأت ار رگیدمه تاجاح ،ناش دوخ و دشاب هتشاد تایح ،دنکب ادیپ

. منکیم [24] اخی مّظنم ،مچسنم رما کی ،عرش کی ،مارم کی مراد هعرشتم نه رد نم دیوگیم عراش نابز هب دناوتیم ،تسا هدرک رپ ار رکف نیا یاههناخ هک تسا نم ظافلا ،یدراومرد هک تسا تسرد مه ار شیا هاج یضعب هک دناد وا نه هب لودج کی اههتفگ نیا اما ،تفگ ار نیا الوم دیوگب و دروایب ،درادن حیرصّ صن نآلا هک یاهناخ نآ یور دیراذگیم تسد یتقو .دنزیم فرح شدوخ ،متفگن نم هک اهددع رگا امش .دشاب نیا دیاب هناخ نیا ،لودج ماطن قبط دیوگیم .دنزیم فرح دراد لودج نآ دنیبیم ،لودج نیا دیوگیم رگا اما .تسا لودج نیا یهناخ دیوگب دیناوتیم دنیویونب روط نیمه ار یلودج ماطن دینادب رگا یروف بخ - ۸×۶ وگن ، ۶ + ۸ وگب اهفیدر رد .برض هن ،تسا عمج لودج شمطن عرش دعاوق ،هعرشتم نه رد .لومرف ینعی ،ماطنّ الصا .دینکیم نییعت ار هناخ ،تسا عمج لودج امش نه ،دیراذگیم تسد هیهقف تاغورف رد یلودج یور امش ات ،تسا وا نه رد روط نیا یتقو .تسا .دنزیم فرح هعرشتم

زاک ترا هب عراش عاجرا.۸

«تنس و باتک اب تقفاوم» تایاور

هللا دبع یبأ نع ینوکسللا نع یلفونللا نع هیبأ نع میهاربإ نب یلع
أرونٍ باوص لک یلع و ةقیقحٍ قح لک یلع نإص هللا لوسر لاق لاق ع
[25]هوعدف هللا باتک فلاح ام و اودخف هللا باتک قفاو امف

لیذ و ردص .تسا یبیریغ نومضم یلیخ .تسابیز یلیخ .دنتشاد یزاک ترا عاجرا نیموصعم دوخ یهاگ لیذ و ردص یلیخ -ممهفیم مرادن اعدا نم لثم هتبللا- دمهفب هک یسک یارب تسا هماگنه ،تایاور دنکیم کمک شحابم نیا مهف رد هک تساهبان و تایاورررُرد نآ زا نیا .تسا قیمع و قیقذ ،شیدج

نب نابأ نع مکحللا نب یلع نع دمحم نب هللا دبع نع ییحی نب دمحم
یبأ نب نیسح ینثدح و لاق روفعی یبأ نب هللا دبع نع نامثع
دبع ابأ تلأس :لاق سلجمللا اذه یف روفعی یبأ نب رض هنأ ءالعللا
هب قثن ال نم مهنم و هب قثن نم هیوری ثیدحللا فالتخا نع -ع هللا
لوق نم وأ هللا باتک نم ادهاش هل متدجوف ثیدح مکیلعل درو اذإ لاق
[26] .هب یلوا هب مکءاج یذلاف ال و ص هللا لوسر

فلتخم شیدج ود دنکیم ضرع هک ،مدرک ضرع رابخا ضراعت رد راب دنچ هک تایاور نیا زا رگید یکی یکی ،دنرفن ود .هب قثن ال نمم و هب قثن نمم ؟مینیک راک هچ هللا لوسر نبای ،دسریم ام هب قثن نمم ذخ دنیوگب ،ام کیسالا کحضاو روطه هب هکنیا یاج هب ترضح .تسین یرگید و تسا قوئوم

، باتک اب تهباشم . انټیډاچ و هللا باتک هباشی ای قفاوی شمادک نیبب نک هاگن دندومرف ، هب ناشدای شیاچ رس دینیبیم یهاگ مه گرزب یاهقف ، هن؟ دیایب تدای شاه یآامتح دیاب ینعی هب، [27]تسا عراش قاذم ندروآ تسد هب فیرش یفاک ثیدح نیا رد تهباشم منامگ هب نم . دیآیمن [28]. دندراد گرزب یاملع هک یریبت

«لطابلا و قحلا نیب هللا زیم اذا»

عیناسارخلا تلأس: لاق سنوي نع نایرلا نب یلع نع لهس نع مهنع و لاقف ءانغلا یف صخرت كنأ كنن ركذ یسابعلا نإ تلوق و ءانغلا نع ابأ یتأ الجرنإ تلوقف ءانغلا نع یللأس هل تلوق اذكه ام قیدنرلا بذك هللا زیم اذا نالاف ای لاقف ءانغلا نع هلأسف هیلع هللا تاوولص رفغج دق لاقف لطابلا عم لاقف ءانغلا نوکي نیأف لطابلا و قحلا نیب [29]. تمكح

ءانغلا باب رد. تسابیز یلیخ مه نآ هک ، دندومرف (نادرگاش زا یکی) اقا مه رگید ثیدح کی امیق تسم هکنیا یاج هب ترضح دسرپیمن انغ دروم رد ترضح زا . [30]تسه مه ات دنچ اقاقتا، لئاسو یئأف لطابلا و قحلا نیب هللا زیم اذا»؟ ینکیم لاؤس انغ زا هک دندومرف ، دنیوگب ار شمکح دنداد یباوج بجع . قح ای تسا لطاب عرج انغ نیبب . درک ادج مه زا ار لطاب و قح ادخ «؟ ءانغلا نوکی هب ، تیاور نیا ، دندنکیم نایب ار ماکح و عیرشت رد یلک طوطخ زا یکی مالسلا هیلع اماما ینعی . تسا مهم یلیخ اهنیا یروآعج. دهیم نازیم ام تسد

زاکت را تیج طرش

دنیبب هک معرشتم تراکترا هب دنکیم هعجارم یباب نآ زا یلو ، دوریم ن نارگید هناخرد هب دهتجم کی زاکت را نیا هک دراد کش و ، دراد تراکترا دنیبیم هیقف رگا . تسا هدرک راک هچ اه نآ اب عراش هک دراد تجح، هللا نیب و هنیب ، هیقف ییاجنآ . دتسیاب دیاب ، تسا نم دوح یارب شایشخب هدرک اقلا وا هب شدوخ تاملک اب عراش ار زاکت را نیا دشاب نئمطم هک دنیبب شدوخ رد تراکترا یارب یتح درادن تیجح ، دشاب روطنیا رگا . دشاب هتشاگ شپور یزیچ کی مه وا دوح هکنیا هن . تسا . دهبد اوتف دن اوتیم هللا نیب و هنیب . شدوخ

زا ، نم تراکترا نیا منادیم ، متشاد راکورس عرش اب رتشیب نوچ نم دیوگیم هک تسا یتقو کی اما یعقواو هابتشا رگا مه الاح . مدرکن هفاضا نآ هب مدوخ زا یزیچ هک منادیم . تسا عراش یاقلا یهیحان . دراد تجح ، دشاب هدرک

قافاتا دروم هک دشاب اهتجرب نیا یجورخ هچ ره هک تسا نیا نآ و میراد یعطق ینیمضت زیچ کی ام نازیم ار نیا ام یتقو . دسانشیمن تیجح یسرک ، دوشن ناشیارب معرشتم زا القع لک لعفلاب القع اه نیا همه . تسا لصا کی میورب ولج یروط نیا یتقو و آعقاو . تسا لصا کی ، میهدیم رارق ادعب دش یروط نیا رگا . دنریذپب ناهذا لک هک دهدب سپ شپامزآ ، دشاب یروط دیاب ، تسا تامدقم و . دیآیمن اه نیا و تیژنم یسرک یور

[1] ۱۱۵ :ءاسنل

[2] ۱۵:همايقل

[3] حرطم ىلامتحا ىلدا زىكى ناووع هب ،سرد ىهسلج رد رضاح ناتسود زىكى ىوس زى ىا نىا .دش

[4] ىلع وهف دلوي دولوم لك لاق لوبقلااب ةصاخلا و ةماعلا اهاقلت ةياور ص يبنلا نع يور دق و (۶۱ ص ؛ ةيمامل ا تاداقع احي حصت) هئارصني و ا هئادوهي هاوب امان و ةرطفلا

[5] ۸:سمشلا

[6] (۸۴ : اءارسل ا) اليبس ىده ا وه نمب م لع ا م ك ب ر ف ه ت لك اش ىل ع ل م ع ي ل ل ك ل ق [6]

[7] كلذ ي فلأ و نتتلا برش ميرحت ىلا بهذ انئاملع نم نيرخا تملا ضعب نا ملعا (۵۱) ةدئاف و هينمدم نم نيملسملا ةفاك دنع امومزم احي بق هنو ك :رشع يدالحا ...هوجوب اهيف لدتسا ةلاسر هيلع هنع لوصا ل ةياهن ي ةماعلا لقن دق و هراعش ركذ م اراعشلا مي ك ح همطن ىتح مهريغ (۲۲۶ و ۲۲۴ ص ؛ ةيسوطلا دئافلا) .حي بق ةللا دنع وهف احي بق نوملسملا هار ام لاق مالا

[8] «نسح هللادنع وهف ا نسح نوملسملا هار ام» ترابع اب ترابع نىا زى شىب ،تاملك رد و :ددرگ ىمرب لوصولا هىاهن رد ىلح همالع مو حرم هب هرقف ود نىا هب دانتسا خيرات ارهاظ .مىهجاوم ،ىلاعات ةللا دنع كلذك نو ك يف ،افرع حي بق ةنال ،مي ك حلاب قئال ريغ ةصلاخلا ءحلصملا تيوفت وهف ،احي بق نوملسملا هار ام و ،نسح ةللا دنع وهف ،انسح نوملسملا هار ام :مالا سللا هيلع هلوقل ءجرد نع ديقل اذه طقسى فرعلا نكل (۴۲۳ ص ؛ 1 ج ،لوصا ل ملع ىلا لوصولا ةياهن) حي بق ةللا دنع لك لك ا نع هنعنم ي ضتقى ،مس ا ةنال ءشي شحلا هذ لك ا ت ال :هبال لاق ول بال ا ن ا ف ،رابتعالا هار ام» :ملس و هلا و هيلع ةللا لىلص هلوقل كلذك عرشللا ي ف نو ك يف ،امس نو ك ءشي شح امه دح ا ح ج ر م ث نا ن ظلا ضراعت اذ ا :يناثلا (۶۰۵ ص ،3 ج ،نامه) .«نسح ةللا دنع وهف انسح نوملسملا نوملسملا هار ام» :ملس و هلا و هيلع ةللا لىلص هلوقل ،اعرش اذك ف افرع حجارلاب لمعلا نىعت تاددرت حاضىا) رد ىلح نىدل مجن زى ن اشىا زى س پ (۲۸۷ ص ،۵ ج ،نامه) .«نسح ةللا دنع وهف انسح ىم هراشا هىهقلا دءاوقلا دضن رد دادقم لضاف روط نىمه و (۱۰۲ ،۱۴۱ ص ،۲ ج و ۱۹۸ ،۸۶ ص ،۱ ج ،عئارشلا هئافى عرشللا و يوغللا صنلا ءافتنا صرف اذ ا ءداعلا و فرعلا مي ك ح ت (عبارلا) :دنىوگ ىم و دننك ام "ءداعلا رابتعا ىلح هبنى و .مهفى ال امب باطخلا مزل ال و ةيفرعلا ءق قحلا ىلح باطخلا لمحى نب هللا دب ع ىلح مهضعب هفقو و ،لىسارملا نم وه و ،"نسح هللا دنع وهف انسح نوملسملا هار اب ۳۸۱ ص ۱ ج ىلا لىللا ىلاوع رد تىاور نىا (15 ص ؛ ةيمامل ا بهزم ىلح ةيهقلا دءاوقلا دضن) .دوعسم .تسا هدش ركذ لوا دىهش هب دانتسا

[9] دش حرطم سرد ىهسلج رد رضاح ناتسود زىكى بئاج زى ،تىاور نىا .

[10] ببتكف «اذكه راحبلا ي ف -هق -ي س ل ج م لا هل قن و صا ص ت خا لا ي ف هللا همحر دىفملا هاور و . [10] يتلا ءرورضلا ىلح ةمالا عامجا وه و هيف فالتخا ال رم ا :نارم ا نايدال روم ا ميحرلا نمحرلا هللا مسب و .ءداح لك انه نم طبنتسملا و ءهش لك اهلىل ضرعملا ،اهلىل عم ت ج م لا رابخالا و اهلىل نورطضى

ه ب ندادارف شوگ اب ام لاثم یارب ،تسا نآ یازجا عومجم زا رتارف ،یزیچ ره لک ،هیرطن نیا قبط رد و میتسین نآ دوخ ه ب نداد شوگ ه برجت کرد ه ب رداق ،ینوفم س رتسکرا کی یازجم یاهتن طسوت هک تسا یفلتخم یاهتن عومجم زا رتارف یزیچ رتسکرا زا لصاح یقیسوم تقیقح اب هک تسا یبی کرت درف ه ب رصحنم تیفیک کی یاراد ،گنه آ .دوشیم ارجا فلتخم ناگدنزاون .تسا توافتم نآ یاهتمس ق عومجم

زا رتگرزب لک، یروئت نیا ساسا رب و دنوش یم همچرت مرف و لکش، لک یاهانعم هب تلالتشگ دوخ هژیو یانعم یاراد صاخ تمسق ره هکنیا دوجو اب هک تسایانعم نیا هب هلمج نیا. تساضعا عومجم ام نهذ هک تسایانعم نیا هب حیضوت نیا. دشخبب لهماک یانعم نآ هب دناوت یم لک راتخاس دشاب یم لک یانعم هجیتن ناوئع هب و هدرک هداس ار یرصب یاه هداد ات دراد یعیس یدوخ هب دوخ روط هب یانعم هدنریگربرد دناوت یم ازجم یاه شخب هک یلاح رد. دش دهاوخ هدی ازجم یاه شخب نیزیگ یاج فرحتم ازجا یانعم زا یدیدج الماک یانعم کی هب ات تسایانعم لک دنشاب یاتوافتم الماک (نامه).دوش

،مادک ره قالطا هب هکنیا هن. دوشب هیظفل یهلدا و تایآ مامت نیب عجم، دوشب هطحالم دیاب [16] کی هطساو هب، دندنکی هعیس رب تاضارتعا زا یلیخ اذل و. میرادن یزیچ نینچمه ام. دنگب ذخا مدآ هک نیفللخ فالح هب. یباتک چیه رد، میرادن قلطم لوق هب حیحص ام! ناج اباب. تایور کی، هم لک یوتف و آلعم، دشاب ربتم هک یباتک ام. تسین در و هشقانم لباقرگید هتس حاحص، ریخ هن اهدحو هک ی تایور میرادن ام. اهدحو دنگب کسمت دناوت یم ن ام تایور زا ی تایور چیه هب... ام میرادن بباتک، تچه هب هلال تایآ هقف سرد). ام تایزاک ترا، ام تایوررض رگم. [دشاب کسمت لباقر (۷۲ هسلج، دهاجل

هیعاد (cognitive linguistics) یتخانیش یسانش نابز هتشر، یسانش نابز یاه هخاش نایم رد [17] یسانش نابز هب طوبرم تاعلاطم: «تسوا راتفگ قیروط زا ناسنا نهذ یاتخاس ماطن فشک راد زا یکی هب نونکا و تفای شرتسگ چیردت هب، دعب هب ۱۹۸۰ ههذ زا و دش عورش ۱۹۷۰ ههذ زا یتخانیش لدب، اپورا هژیوهب، برگ رد یسانش نابز بباتکم نیرت رادفرطرب و نیرتمهم نابز نایم هطبار یسررب هب هک تسایانعم نابز هعلاطم رد یدرکیور یتخانیش یسانش نابز. تساهدش یتخانیش یسانش نابز رد، رگید ترابع هب. دزادرپی و یکیزی و یعامتجا براجت و وانهذ، ناسنا؛ دشاب **یزاسموهفم** هویس و کرد هوجن، ناهج زا ام تایبجرت ساسا رب نابز هعلاطم ات دوشیم شالت هب ناوتیم، نابز هعلاطم اب. تسایزاسموهفم یاهوگلا هعلاطم، هاگن نیا زا نابز هعلاطم، نیاربانب یاهوگلا نابز هک تسایانعم نابز هعلاطم، شریک نیا رد. درب یپ ناسنا نهذ آرا و راکفا راتخاس و تیهام ناوئع هب نابز هب درکیور نیا رد (ایدپ یکیو) «دنگیم سکعتم ار ناسنا نهذ یاه یگژیو و هشی دنا و یتخانیش یسانش نابز هلاقم) دوش یم هتسیریگن ناسنا یسانش راتخاس فشک یارب یاهلیسو و (۱۳۸۱، ۳، هرامش، ۴ لاس، یتخانیش مولع یاه هزات هلمج، مافلگ رتکد، هراعتسا

Periodic table ای **یسیلگنا** هب فیلدنم لودج ای ییایمیش یاهرصنع یبوانت لودج [18] و **ینورتکلا شیارآ، یمتا ددع** هپاپ رب **ییایمیش یاهرصنع** یلودج شیمان، (table of elements، رامش) یمتا ددع زا لودج نیا رد اهرصنع یریگیاج بیترت. تسایانعم **ییایمیش یاه یگژیو**؛ تسایانعم ۷ × ۱۸ لودج نیا درادناتسا لکش. تسایانعم ییایمیش ددع یوس هب رتکم (یاهنوتورپ (ایدپ یکیو تیس). دراد یاج نییاپ رد اهرصنع زا رتکچوک فیدرود و الاب رد یلصا یاهرصنع

یبوانت لودج راذگهپاپ یو. دوب **هیسور** له فورعم **نادیمیش** فیلدنم چیوناویا یرتیمد [19] یدایز دادعت دوجو تسناوت لودج نیا هلیسوب و، تسایانعم «فیلدنم لودج» هب موسوم **ییایمیش رصانع** هپاپ رب لودج رد اهرصنع نتفرگ رارق بیترت یو. دیانم ینیبشیپ ار هدشن فشک یاهرصنع زا **ییایمیش صاوخ** هلیسو نیا هب ات داد رارق (بوانت) فیدر کی رد اهنآ یمتا مرج یجیردت شیا زفا (نامه). دوش رارکت یدومع یهورگ تروص هب رصانع

رد فیلدنم .دوب هدش هتخان‌ش ایادی‌میش یمسر رطن زا رصنع هس و تصرش اهنت ،وا نامز رد [20]
نوناق نودب ،تسا اهنآ **یمتا مرج** زا یعبات رصانع **ییای‌میش** و **یکی‌زیف صاوخ** هک دوب هشی‌دنا نی
ای نادقف هب ندربی‌پ هن و دوب رسی‌م هتخان‌شان ییای‌میش رصانع صاوخ ینی‌بشی‌پ هن ی‌بوانت
رد یدی‌ج هار ی‌بوانت نوناق .دوب یسررب و دهاشم هب طونم رصانع فشک .رصانع زا ی‌خرب تبیغ
دوشگ هنی‌مزی

یلاخ ناکم یی‌اهاج هچ رد هک دادیم ناشن لودج نی راتخاس .دش راک نی یارب یاهی‌اپ **یبوانت لودج**
نی راج رد دوجوم رصانع صاوخ زا ی‌هاگآ اب .دوش هیجوت ای رپ هدی‌آ رد تس‌یابی‌م هک دن‌امیم یقاب
ی‌اه‌مرج) اهنآ یرادقم هصخش‌م دنچ و دز نی‌مخت ار سان‌شان ی‌اه‌رصنع نآ مهم صاوخ دش‌یم یلاخ ی‌اه‌ناکم
دنچ و ی‌قطنم ی‌اهی‌ری‌گه‌ج‌یتن کمک هب (ار اهنآ دن‌نام و شش‌وج هطقن و بوذ هطقن ،ی‌لاگچ ،یم‌تا
درک نی‌یعت ،ه‌داس یضای‌ر هب‌ساح‌م.

رارق لودج رد ناش‌یم‌تا ی‌اه‌مرج بی‌ترت هب ار هدش هتخان‌ش رصنع هس و تصرش و درک تس‌رد ی‌لودج وا
رطس هک ی‌لاح رد تشاد رصنع ۳۲ م‌چ‌ن‌پ رطس‌ال‌ثم دوبن یکی لودج ی‌اه‌رطس رد رصانع دادعت .داد
مه کی‌دن لودج نی رد دوب مه هب هی‌بش اهنآ صاوخ هک ی‌رصانع یلو ؛دوب رصنع ۶ لم‌اش اهنت مشش
ار رصنع ۹۲ دوجو، فیلدنم لودج .دن‌ام ی‌لاح لودج ی‌اه‌ناخ زا یرادقم تل‌ع نی‌دب و دن‌تشاد رارق
ی‌رصانع هب قل‌ع‌تم ی‌لاح ی‌اه‌ناخ هک تشاد راه‌طا ی‌لاح ی‌اه‌ناخ دروم رد فیلدنم درک‌یم ینی‌بشی‌پ
دن‌اهدشن هتخان‌ش نونکات هک تسا.

رارق یمومع ش‌ری‌ذ‌پ دروم وا لودج ات دش ث‌ع‌اب هک دوب ه‌داد ما‌چ‌نا مهم با‌خت‌نا ود لودج نی رد فیلدنم
فیلدنم.دوب هت‌شا‌د‌گ ی‌لاح ،**دوب هدشن یی‌اسان‌ش زونه هک ار یی‌اه‌رصنع** ی‌اج هکن‌یا تس‌خن ؛دری‌گ
هک یی‌اپ‌در هب هجوت اب هک دوب یسک نی‌ت‌سخ‌ن اما ،دوب هدرک نی‌نچ هک دوبن ینی‌ادی‌میش نی‌ت‌سخ‌ن
یی‌اه‌رصنع **می‌نام‌رز** و **می‌لاگ** دن‌نام یی‌اه‌رصنع .دوب هدرک ینی‌بشی‌پ ار اهرصنع ی‌اج ،تشاد لودج زا
وا ،دوب اهرصنع یدن‌به‌ت‌سد و یرا‌د‌گ‌ی‌اج رد فیلدنم مود با‌خت‌نا .دن‌دش یی‌اسان‌ش ا‌د‌ع‌ب هک دن‌دوب
ی‌اهی‌گ‌ژی و هب هجوت اب ار اهرصنع ،نآ ی‌اج هب و دوب هت‌فرگ ه‌دی‌دان ار یم‌تا نزو ی‌گ‌ژی و ی‌هاگ
اب ا‌د‌ع‌ب .دن‌دوب تس‌د نی زا **دی** و **می‌رولت** دن‌نام یی‌اه‌رصنع .دوب هدرک یرا‌د‌گ‌ی‌اج یی‌ای‌میش
راب و **یم‌تا د‌د‌ع** ش‌ی‌از‌فا بی‌ترت هب ار اهرصنع هت‌سن‌ادان فیلدنم هک دش مول‌عم مل‌ع ت‌فرشی‌پ
دش‌یم هت‌فرگ ه‌دی‌دان ی‌بوانت لودج رد اهرصنع یرا‌د‌گ‌ی‌اج رد یم‌تا د‌د‌ع تی‌ما .دوب هدرک ب‌تر‌م هت‌سه
(نامه) .دش یی‌اسان‌ش هت‌سه رد نورتون و نوتورپ ی‌اهی‌گ‌ژی و دوجو هکن‌یا ات

یارب **کی‌زیف** و **یمی‌ش** رد هک تسا ی‌حال‌ط‌صا ،(Atomic number: **ی‌سی‌ل‌گ‌نا** هب) (Z) یم‌تا د‌د‌ع [21]
ربارب نوتورپ اب ار یم‌تا د‌د‌ع تال‌د‌اع‌م رد.دوریم راک هب **یم‌تا هت‌سه** رد دوجوم **ی‌اه‌نوتورپ** دادعت نای
و فشک **د‌روف‌دار تس‌ن‌را** ط‌س‌وت راب نی‌ت‌سخ‌ن ی‌حال‌ط‌صا و ه‌دی‌پ نی « $p = z$ » می‌ری‌گی‌م رطن رد
هت‌شون رصنع یراصت‌خا ت‌مال‌ع نی‌ی‌اپ پ‌چ تم‌س یم‌تا د‌د‌ع .تس‌اه‌ت‌فر راک هب س‌پ‌س و ع‌اد‌ب
(نامه) .دوش‌یم

یی‌اهی‌شاقن .درک ادی‌پ ناهج فور‌عم ی‌اهی‌شاقن رد ناوت‌یم ار خ‌ی‌رات ی‌اه‌ام‌عم نی‌رت‌ی‌ل‌صا زا یکی [22]
ناق‌ق‌ح‌م هک تس‌اه‌ل‌اس‌دن‌اهدش هارمه یدایز ی‌اهی‌س‌ف‌ت اب ناوارف ی‌اه‌ش‌هو‌ژپ و قی‌ق‌ح‌ت لاب‌ند هب هک
فشک ار ناهج فور‌عم ی‌اهی‌شاقن زا ی‌خرب ناهن‌پ ی‌اه‌زار دن‌ن‌کی‌م ش‌ال‌ت رنه خ‌ی‌رات نار‌گ‌ش‌هو‌ژپ و
ی‌اه‌زار هک هدش‌ش‌ال‌ت و هدش هت‌خ‌اس ش‌نادن‌مرنه و راث‌آ نی زا ی‌خرب ه‌راب‌رد یدایز ی‌اه‌مل‌ی‌ف .دن‌ن‌ک
ی‌اه‌زار ه‌راب‌رد یدایز ی‌اه‌ش‌سر‌پ مه زونه اما ؛دن‌وش ش‌اف ی‌اه‌زاد‌نا ات رنه خ‌ی‌رات ی‌اه‌راک‌ه‌اش نی ناهن‌پ
رپ ی‌اهی‌شاقن نی‌ان‌ی‌رت‌فور‌عم زا یکی .تسا ه‌دن‌ام ی‌قاب نار‌گ‌ش‌هو‌ژپ نه‌ذ رد ی‌اهی‌شاقن نی
ته‌ج هب هک تسا س‌ناس‌ن‌ر نارود یدن‌له شاقن (۱۵۶۹-۱۵۲۵) ل‌گ‌ور‌ب رتی‌پ زا تسا ترابع **زار و زمر**

یشاقن وا راثآ نی رتروهشم زا یکی. دراد ترهش یی اتسور یگدنز و یعیب طرطانم زا ندرک یشاقن. تساهدش هندی داهن لثم لابلارض ۵۰ زا شیب نآ رد هک تسا [نی یاپ ریوصت] یدنله یاهلثم لابلارض نیارد دوجوم یاهلثم لابلارض ندرک ادیپ یارب اهل اس یدنله تایبدا هتبال و رنه خیرات نارگشه و ژپ «ازی لانوم» یشاقن هب ناوت یم زار و زمهرپ یاه یشاقن رگید زا. دنه درک شالت، یشاقن راثآ بیجع یولبات ۴ هب یه اگن هلاقم) درک هراشا «ینی فلورآ هرتپر» و یچنی واد «نی آب ریاشع» و (انسای تیاس، خیرات

سردی هسلج رد رضاح ناتسود زا یکی لاوس [23]

هیفخُي مالكب همّلك :يَحْوَ و (320 ص، ج3 ؛نيعل باتك). ةراشإلإ :ءاحيإلإ و.همهلأ :هإلإ يَحْوَ و [24] (380 ص، ج15 ؛برعل لاسل) أَمْوَ :يَحْوَ و هإلإ يَحْوَ و.هريغ نم

۶۹ ص ؛ ج1 ؛ ةيمالسلإل - ط يفاكلال [25]

نامه [26]

نإ :دننك یم ریبعت نآرق تايآ اب یحور تقفاوم هب تقفاوم نیازا رضاعم یاملع زا یخرب [27] «ام: وحن ةنسلال و باتكلال یلع ربخلال ضرعب ةرمألل ثیداحألل اورسف نی رخأتمل نی یل واصلال مطعم ضرعی نأ ینعمب، ةیصنلال ةفللخملال و ةقفاوملالب [27] «هورذف فلاخام و هوزخ ةللل باتك قفاو حرط هجو نم مومعلا و نیابتلل یه امه نیب ةبس نلل تناك نإف ةنیعم ةینی نآرق ةیآ یلع ربخلال ةقفاوملالب دارملال نأ مهفن اننكل و، ذخأ قلطملا مومعلا و یواسنلل یه ةبس نلل تناك نإ و، ربخلال و باتكلال نم ةدافتسملا ةماعلا ةیمالسلال لوصولال عم ثیدحلل نومضم قفاوت یأ ةیحورلا ةقفاوملا

نيرمألا نيب رمألا ةدعاق هتفللاخمل ضوفررم وهف ربحل هرهاط الثم ربحل ناك اذإف ،ةنسللا
يذلا وه حرطن يذلا موهفملا اذه و ،ةنعي عم ةيآ عم هتئراقم نودب ةنسللا و باتكلا نم ةدافتسملا
و ةماعلا لوصألا عم هنومضم ةنراقم يآ ،ربخلل يلخادلا دقنلاب نورخأتملا ثيدحلا ءاملع هنع رباعي
(١٢-١١ ص ؛ لوصألا ملع يف دفارلا) ةيمالسإلا فادهألا

و ةيمالسإلا لوصألا قفاوم ربحلانومضم نأ ينعمب ةيحورلا ةقفاوملا اضيأ قوثلولا تامدقم نم و
لك يلع و ةقيقح قح لك يلع نإ: «مالسلا مهيلع مهلوق ينعم اذه و ،ةيعرشللا و ةيلقعل دعاوللا
(٢٤-٢٥، نامه) «هوذخ ةلل باتك قفاو امف ارون باوص

بويأ نع يلع نع لاضف نب يلع نب نسحلل نع هنع :نساحم تياور ،تسلا تياور نيا هلمج زا و [28]
و لهسأ و هأنهأ ينولحناف ثيدحللاب ينعم متثدح اذإ ص هللا لوسر لاق لاق ع هللا دبع يباأ نع
؛ 1 ج ؛ نساحملا) هللأ ملف هللا باتك قفاوي مل نإ و هتلق أناف هللا باتك قفاو نإف هدرأ
(٢٢١ ص)

يبأ نع روفعي يباأ نبا ةقثوم بابلا رابخأ نم لعل و :دنئامرف يم ثيدح نيا حرش رد ىدزى ديس
(مالسلا هيلع) لاق هب قثأ ال نم و هب قثأ نم هيوري ثيدحلل فالخا نع (مالسلا هيلع) ةللأ دبع
(هلآ و هيلع ةللأ لصل) ةللأ لوسر لوق نم وأ ةللأ باتك نم ادهاش هل متدجوف ثيدح مكيلع درو اذإ»
هيلع) ةللأ دبع يباأ نع راحبلل نع لوصفلل يف هاكح ام اذك و «هب ىلوا هب مكءاج يذلاف آلإ و
ثيدحلل ينعم متثدح اذإ» (هلآ و هيلع ةللأ لصل) ةللأ لوسر لاق (مالسلا هيلع) لاق (مالسلا
ملف ةللأ باتك قفاوي مل نإ و هتلق أناف ةللأ باتك قفاو نإ و ،هدشراً و لهسأ و هأنهأ ينولحناف
لصل) هلوق ةنيرقب باتكلل نع ةرابع دشرألا و لهسألا و أنهألا نأ رهطألا لوصفلل يف لاق «هللأ
و أنهأ وه يذلا باتكلل يف ناك ام يلىلإ اوبسنا ينعملاف «ةللأ باتك قفاو نإ و» (هلآ و هيلع ةللأ
الف هيلع و .يهتنا هللأ ملف هقفاوي مل نإ و هتلق أناف هقفاو نإف ،ثيدحلل نم دشرأ و لهسأ
نوك ىضتقمب هرهاط لهسألا و أنهألا نم داري نأ نكمي و .باتكلل ةقفاوم آلإ هنم دافتسي
نم دافتسي أمم وأ لقعل رطن يف أمم عقاللا ىلىلأ برقا نوكي ام دشرألا نم و ،ةلهس ةحمس ةيعرشللا
(٥٢١ ص ؛ ٣ ج ؛ لوصألا دئارف ةيشاح) ربذتف عرشللا قاذم

٤٣٥ ص ؛ 6 ج ؛ (ةيمالسإلا - ط) يفاكل [29]

نب ميهاربإ نب يلع نع ينانمهل رفجع نب دايز نب دمحأ نع رابخألا نويي يف قودصللا هاور و [30]
برق يف يريمحللا هاور وهون ركذ و ناسارخب اموي ع اضرلا تلأس :لاق تلصللا نب نايئرلا نع مشاه
نب يلع نع نسحلل نب دمحم نع لاجرلا باتك يف يشكلا هاور و تلصللا نب نايئرلا نع دانسلإلا
(٣٠٦-٣٠٧ ص ؛ ١٧ ج ؛ ةيعرشللا لئاسو) وهون ميهاربإ

زاک ترا هچرد

راهظتسا زا یوقا؛ زاک ترا

فشک هلمج کی روهظ زا ،ار یعرش مکح یتقو .تاراهظتسا رد یعطق ؛تسا یعطق فشک ،زاک ترا رتالاب مه نآ زا اج نیا .دننکیم یشم نآ اب القع هک تساینظ ؟تساینظ ای تسایعطق ،دینکیم فشک رد هک یعطق .تسا یعطق هک ییالقع ینظ اما ،تسا نظ،راهظتسا منکیم ضرع نم .تسا قدص هچرد زا ،شقدص یهچرد ام مولعم نآ ،ام فشکنم نآ ،میروآیم تسد هب نینقت کی ماطن [1].تسا رتالاب مالک کی زا راهظتسا

تایضایر نیودت رد گنگ دادعا

کی یاو دنتفگ همه ،دش ادیپ باسح رد [2]گنگ ددع هک یتقو .مدرک ضرع دایز ار نیا هیبش نم ناوت،اهنادیضایر یارب نآلا [3].درادن یناوخمه یثروغاثیف طبابوض اب هک میدرک ادیپ یددع فشک یزور کی هک ار ۲ لاکیدار .تسا رتالاب ایوگ دادعا زا بتارم هب .تسا حضاو گنگ یاهتیهن یب [4]،ایوگ دادعا یهوعومجم دنیوگیم شدعب لاس ۲۵۰۰ نآلا ،دش یاهماگنه یثروغاثیف نامزرد و دندرک هرابود هکنیا رگم تسین ییایوگ ددع ود چیه ینعی ،تسا هدرشف ایوگ ددع-تسا هدرشف تیهن یب ددع تیهن یب زاب دنوشب کی دزن مه هب هچ ره ،ایوگ ددع ود ره .تسا ناشن یب ایوگ ددع تیهن یب نیب گنگ دادعا زا یهآگتسد کی .تسین هدرشف یفاک هزادنا هب ایوگ ددع اما -تسا ناشن یب ایوگ رتالاب ،ناش هآگتسد یگدرشف نیا هب ایوگ دادعا نیا زا ؟دنا یروط هچ گنگ دادعا الاح .دراد دوجو اه نیا دسریم اچنیا هب یزور کی گنگ ددع نآ هک دشیمن شرواب رشب .تسا

تسا گنگ دادعا هیبش هک تساینظ ،دوش هدایپ زاک ترا طبابوض و دسرب رس بلطم رگا .یظفل راهظتسا قدص دصرد زا ،ینینچنیا ییاضق زا هدش لصاح قدص دصرد هک دینیبیم ینعی تسایر تالاب

نیا همه رب تینادجو ،رهظ بسح هب اذه یلعف.تسه هیظفل هلدا زا رتالاب یهآگ شدوخ زاک ترا [1] ات راهچ هلدا .تسا هلدا زا میدرک ضرع .تسا مدقم اه نیا همه رب ،هیند تایزاک ترا .تسا مدقم اه ،داهجل باتک،تجهب هللا تیآ هقف سرد)،ناشدوخ یارب تسه هلدا زا مه هعرشتم زاک ترا .تسین زا یکی هکلب ،یعرش لیلد دوخ هعرشتمریغ هکلب ،هعرشتم تینادجو و تایزاک ترا (۷۹ هسلج ص،۳،تجهب رضحم رد).تسا تایلقع هب جاتحم رگید هیعرش یهلدا اریز ،تسا کرادم مه ای و تامهم .دنتسین رگراک هیظفل هلدا هک ار ییاهاج ،تسا رگراک ،ینید زاک ترا لیلد هکنیا هطساو هب ام (۲۱ باتک،تجهب هللا تیآ هقف سرد).مینکیم لیوأت ،ار اهزیچ روج نیا و هیظفل هلدا ،مه هکلب (۶۷ هسلج،داهجل

ی ددع تروص هب دادعا هاگتسد رد Irrational number) : یسیلگنا هب (مصا ای گنگ ، یبسن ریغ ددع[2]
 یرسک تروص هب ار نآ ناوتن ینعی ، دشابن (ایوگ ددع) یبسن ددع هک دوشیم فی رعت یقیقح
 ددع عقاو رد . تسا ارامشان یاه وجوم گنگ دادعا وجوم . دنشاب حیحص ددع شجرخم و تروص هک تشون
 . درادن مه شدرگ هرود و هدوب نایاپ یب نآ یراشعا ماقرا هک تسا یا یراشعا ددع ، مصا ای گنگ

هب بستنم ددع نیا فشک . دشاب هدوب درک فشک رشب هک یگنگ ددع نیلوا دیاش
 نیب نامز نآ رد هک یملع یاهتباقر رد دوشیم هتفگ و تسا (سروغاثیف نادرگاش) نایسروغاثیف
 افیا نایسروغاثیف یارب ار گرزب هدنرب گرب کی شقن ددع نیا دوب نایرج رد فلتخم یاههورگ
 2 a سروغاثیف هطبار زا یتحار هب هک دشابیم دحاو غلض هب یعبرم رطق لوط ددع نیا . تساهدرکیم
 گنگ دادعا دوجو تابثا یارب هنیزگ نیرتجیار مه کیسالک تایضایر رد . دیآیم تسدب $c = a^2 + b^2$
 فشک تیمه . دوش ۲ اب ربارب نآ عبرم هک تسین دوجوم ییایوگ ددع هک دوشیم تباث عقاو رد . تسا
 تاذ فالخر ب هک انعم نیدب ؛ دادیم تایضایر هب تی عطق مدع یعون هک دوب اجنآ رد گنگ دادعا
 طسب الثم درک نایب ی عطق روطه ب ناوتیمن ار گنگ دادعا ، لمع رد نآ ندوب ی عطق ینعی تایضایر
 نآ راشعا مقرر دنچ هب میروبجم نآ شیامن یارب و تسا بوانتمان و موتخمان ددع نیمه یراشعا
 (ایدپ یکیو تیاس) . میریگب هدی دان ار هیقب و مینک افثکا

اب هک دوب یروغاثیف بتکم ینانوی فوسلیف و نادیاضایر (?????) : ینانوی هب سوساپیه [3]
 زلزلم ، دن تسنادیم زیچره ساسا ار (یعیبط) دادعا هک ار یروغاثیف بتکم لوصا ، گنگ دادعا فشک
 (نامه) دن تخادنا ایرد هب فشک نیا رطاخ هب ار یو هک تسا روهشم . درک

فشک نیا ، هم زا لبق . دوب هدنکنارگن و روآ تریح نایسروغاثیف یارب ، گنگ دادعا دوجو فشک
 ، تسنادیم هتسب او حیحص دادعا هب ار زیچهمه هک ، یسروغاثیف یهف سلف رب یکلهم یهبرض
 سح ی دوهش روطه ب اریز ، دمآیم رطن هب میلس لقع اب ریاغم بلطم نیا ، هک نآ رگید . دش یقلت
 هدنهدناکت ردق نامه زین نآ یسندنه یاتمه . تسا نایب لباق ایوگ ددع کی اب یتیم ره هک دشیم
 طخ ناوتیم ضرورفم طخ ه عطق ود ره یازاهب هک دنک دیدرت نیا رد تسناوتیم یسک هچ اریز ، دوب
 ود زا کی ره رد حیحص تا عفذ دادعت هب هک یروطه ب درک ادپ ، کچوک رایسب رایسب دنچ ره ، یموس
 ؟ دجنگب ضرورفم طخ

تروص هب دن اوتیم هک ، تسا یددع ، تایضایر ملع رد (Rational number) : یسیلگنا هب ایوگ ددع [4]
 ایوگ دادعا رگید ترابع هب . دوش نایب رسک جرخم q و رسک تروص p) حیحص ددع ود زا p/q رسک
 ددع ود نیب . دشاب هدمآ دیدپ رفص زج هب حیحص ددع رب حیحص ددع میسقت زا هک دن تسه ییاهرسک
 . دنراد همادا تیاهن ب تبثم ات تیاهن ب یفنم زا ایوگ دادعا . دراد دوجو ایوگ ددع تیاهن ب ایوگ
 (ایدپ یکیو تیاس) . دراد دوجو گنگ ددع رامش یب گنگ ددع ود نیب نینچمه